

ZERO PAGE SHIFTER

D.M. DE BOER

U heeft het vast wel eens bij de hand gehad, u wilt in programma A een programma B aanroepen. Het probleem kan zich voordoen dat beide programma's (gedeeltelijk) dezelfde zero page locaties gebruiken. Of u gebruikt zero page locaties die ook door de monitor worden gebruikt, waardoor debuggen onmogelijk wordt. De enige oplossing is dan, om alle zero page adressen naar wens aan te passen. Wanneer u met een assembler werkt is dat een koud kunstje. Wanneer het omzetten met de hand moet gebeuren is het een vervelend en tijdrovend werk met grote kans op fouten. De 'zero page shifter' doet het voor u! Hij selecteert in een fractie van een seconde de opcodes die betrekking hebben op een zero page adres, en vervangt dan (indien gewenst) het bijbehorende adres.

Gebruik

Natuurlijk moet u voordat u het programma start wat gegevens over het te modifieren programma invoeren. Allereerst het beginadres. De eerste twee cijfers (high order) van dit adres komen op \$ 00E2, de laatste twee cijfers (low order) op adres \$ 00E1. Het einde van het te modifieren programma dient u te markeren met \$ FF. Voor het veranderen van de zero page adressen maakt het programma gebruik van twee tabellen. In de eerste tabel geeft u aan welke adressen moeten worden veranderd. Deze tabel loopt van adres 0001 ...00E0. U kunt in één keer 16 adressen veranderen. Indien er minder adressen moeten worden vervangen dient u de rest van de tabel te vullen met '00'. In de tweede tabel (00C1... 0000) noteert u, op de overeenkomstige plaats, welk adres in plaats van het oude adres moet komen.

Voorbeeld

Als voorbeeld nemen we de subroutine 'LETTER' welke we in de drie voorgaande maanden uitvoerig hebben besproken. Stel dat deze subroutine wordt aangeroepen door een hoofdprogramma die alle zero page locaties boven \$ C4 nodig heeft. We moeten de zero page locaties DO... D5 (welke door 'LETTER' worden gebruikt) naar een gebied brengen waar het hoofdprogramma geen 'last' heeft van deze subroutine. In ons voorbeeld nemen we hiervoor A8... AD, welke nog vrij zijn. Allereerst voeren we het beginadres (\$ 0600) in door '00' te zetten op adres \$ 00E1, en '06' op adres \$ 00E2. Vervolgens markeren we het eind van het programma door 'FF' te zetten op adres \$ 0883 (dit is de eerste vrije locatie ná het programma). Tot slot

vullen we de tabellen in: Vanaf adres 00D1 de te veranderen adressen: DO, D1, D2, D3, D4, D5 en vervolgens 10 maal '00' om de tabel vol te maken. Vanaf adres 00C1 komen nu de 'nieuwe' adressen, A8, A9, AA, AB, AC, AD 'en weer 10 maal '00', om ook deze tabel vol te maken, Alle gegevens zijn nu ingevoerd, en de zero page shifter kan worden gestart op 1780, Bij korte programma's zal het net lijken of er niets gebeurt, bij iets langere programma's dooft het display voor korte tijd. In ieder geval zult u zien dat de zero page shifter zijn (haar?) taak feilloos volbracht.

Waarschuwing

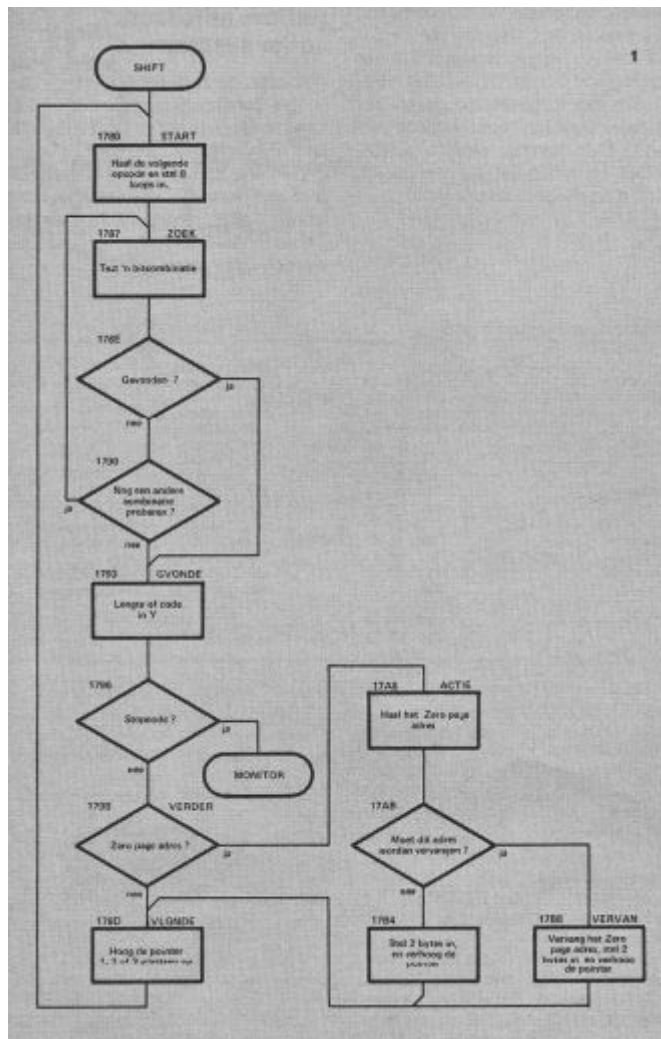
Na het starten van de zero page shifter zal de pointer (00E1 en 00E2) aan het einde van het te modificeren programma staan. Druk daarom niet voor de tweede maal op 'GO', want de zero page shifter gaat dan de geheugenruimte na het programma modificeren hetgeen tot ongewenste resultaten kan leiden. Wanneer een programma wordt gevolgd door een tabel moet de stopcode geplaatst worden tussen tabel en programma. Ook kan het voorkomen dat een tabel in pagina 0 moet worden verplaatst. Vaak wordt een tabel geadresseerd met een adres dat één lager ligt dan het beginadres van de tabel bijv. LDA TAB-1, X. In dit geval moet de waarde TAB-1 als te veranderen adres worden opgegeven.

Tabel1

Register X	Opcode	Instructies	Lengte/code
8	XXXX XX11	stopcode	FF
7	XXXX -11XX	abs en abs,X	03
6	XXX1 1001	abs,Y	03
5	0010 0000	JSR	03
4	XXXX 10X0	impl en accu	01
3	1X0 0000	RTI en RTS	01
2	XXXX 01XX	Zp Zp,X en Zp,	01
1	XXXX 0001	(ind, X) en (ind),Y	00
00	overblijvende	relatief, immediate	02

Werking

Om dit programma naar behoren uit te voeren moet het programma weten welke geheugenplaatsen een opcode bevatten en welke adressen een operand (adres) bevatten. Hiervoor is het noodzakelijk dat voor elke opcode de lengte van de instructie wordt bepaald. Het principe van deze lengte bepaling is min of meer afgekeken van het programma 'relocate' (First Book of KIM). Nadat de eerste opcode in de registers Y en A is gezet begint de lengte bepaling. De opcode blijft gedurende dit proces 'onbeschadigd' in register Y staan. De kopie van de opcode in register A wordt steeds bewerkt met gegevens uit de tabellen MASK en BITS. Hierbij houdt index register X bij welke 'test' er op de opcode is uitgevoerd. Als voorbeeld nemen we X = 6. Op adres 1788 wordt hierdoor de opcode gemaskeerd met de waarde \$ 1F (de zesde waarde uit MASK). We kijken dus alleen naar de laatste 5 bits van de opcode. Op adres 1788 wordt de

BITS). Dit wil zeggen dat de bits 0, 3 en 4 worden geïnverteerd. Alléén als deze bewerking '\$ 00 oplevert zal de test worden beëindigd, anders gaan we door met X = 05. Welke opcodes hebben we nu geselecteerd? De eerste 3 bits werden al met het markeren op 0 gezet, dus hun aanvankelijke waarde doet er niet toe. Alle opcodes met de structuur 'XXX1 1001° leveren bij deze test '00' op, zodat we met X = 6 belanden op adres 1793. Hier wordt ook weer de zesde waarde (nu telt '0' ook mee) uit de tabel in register Y gezet. In dit geval is dat dus 03, de lengte van de geselecteerde opcodes (in dit geval alle ABS, Y instructies). Op deze wijze voert het programma maximaal 8 tests uit. Wanneer na de achtste test nog niets is gevonden weten we zeker dat de instructie 2 bytes lang is, omdat dan alle 1 en 3 bytes instructies als mede een deel van de 2 bytes instructies zijn uitgefilterd. Wanneer een bit combinatie is herkend wordt steeds op adres 1793 de lengte van de instructie in register Y gezet. Alleen bij de stopcode komt er \$ FF, en bij een zero page instructie \$ 00 in

register Y. Hierdoor kunnen deze 2 gevallen onderscheiden worden van de andere opcodes. Zolang er niets hoeft te worden gemodificeerd, wordt op adres 179D de pointer afhankelijk van de waarde in Y, één, twee of drie plaatsen opgehoogd. Hierdoor zal hij weer precies de volgende opcode aanwijzen, en het hele proces begint opnieuw. Bij de stopcode wordt zoals al gezegd index register Y geladen met FF, de enige keer dat een negatief getal wordt geladen. Hierdoor springen we op adres 1796 niet over de 'JMP' heen, en keren we terug naar de monitor. Wanneer de opcode een zero page adres was wordt register Y met '00' geladen, zodat we op adres 179B met een BEQ naar 'ACTIE' kunnen springen. Het programma is verder niet meer ingewikkeld, eerst wordt het zero page adres in register A gekopieerd. Vervolgens wordt vanaf adres 17AB gekeken of dit adres voorkomt in de tabel met te veranderen adressen. Indien dit zo is, wordt het adres vervangen. Voordat we verder gaan met de volgende opcode moet eerst register Y met '02' worden geladen, om aan te geven dat de pointer met twee plaatsen moet worden verhoogd. Een sprong naar 'VLGNDE (\$ 179D) zorgt dan dat we met de volgende opcode gaan beginnen.

Andere adressen, ander systeem

Wanneer de zero page shifter in een andere geheugenruimte moet werken, moeten de instructies op 1788, 178B en 1793 worden aangepast. Bij andere systemen moet (bovendien) de sprong naar de monitor worden gewijzigd (adres 1798). Uiteraard kan dit programma alleen door 65XX processoren worden uitgevoerd.

Lijst 1

1780	A0 00	START	LDY	= \$00		17A4	D0 F7	BNE	VLGNDE	—	
1782	B1 E1		LDA	(POINTL),Y	Haal de volg. opcode	17A6	F0 D8	BEQ	START	—	Onvoorwaardelijk terug
1784	A8		TAY		en stel 8 loops in.	17A8	C8	INY			
1785	A2 08		LDX	= \$08		17A9	B1 E1	LDA	(POINTL),Y	Haal het Zpage adres	
1787	98	ZOEK	TYA			17AB	A2 10	LDX	= \$10		
1788	3D BF 17		AND	MASK-1,X	Test 'n bitcombinatie	17AD	D5 D0	CMP	ZPIN,X		
1789	5D C7 17		EOR	BITS-1,X		17AF	F0 07	BEQ	VERVAN	Kijk of dit adres	
178E	F0 03		BEQ	GVONDE	—	17B1	CA	DEX		moet worden vervangen?	
1790	CA		DEX			17B2	D0 F9	BNE	ZOEK		
1791	D0 F4		BNE	ZOEK	Nog een andere combinatie proberen?	17B4	A0 02	LDY	= \$02		
1793	BC D0 17	GVONDE	LDY	CODE,X	Lengte of code in Y	17B6	D0 E5	BNE	VLGNDE	Stel 2 bytes in, en	
1796	10 03		BPL	VERDER	Indien stopcode	17B8	B5 C0	LDA	ZPUIT,X	Vervang het Zpage	
1798	4C 22 1C		JMP	RST	terug naar monitor	17BA	91 E1	LDA	(POINTL),Y	adres	
179B	F0 0B	VERDER	BEQ	ACTIE	—	17BC	A0 02	STY	= \$02		
179D	E6 E1	VLGNDE	INC	POINTL		17BE	D0 DD	BNE	VLGNDE	Stel 2 bytes in, en	
179F	D0 02		BNE	\$02		17C0	0F 0C	DF 0D FF 1F 0C 03	MASK		
17A1	E6 E2		INC	POINTH		17C8	01 04 04 08 20 19 0C 03	BITS			
17A3	88		DEY		Hoog de pointer 1,2 of 3 plaatsen op	17D0	02 00 00 01 01 03 03 03	FF CODE			